

Hylli i Dritës

Ubi Spiritus Domini, ibi libertas.

(II. ad Cor. III. 17).

1. Tue ndrrue fletë	fq. 281
2. Historija e Bibliotekave në Shqipërië	„ 287
3. Ndermjet të Shën Gjergjave	„ 293
4. Austrija ndërroi jetë	„ 299
5. Ali Pash' Gusija	„ 304
6. Lojëti Komtare	„ 313
7. Oroena mbi një hartë të Shqipënisë	„ 315
8. Fjalë-Ari	„ 322
9. Gjurmime...	„ 327
10. Lajme rrokull Shqypnis	„ 332
11. Rreth botës	„ 334
12. Prralla — <i>Fash. 6.</i>	„ 41

Tue ndrrue fletë

Realistat ase mâ mirë njata, të cillvet u kandet me i thirrë sendet me êmen të vet, kan mbrijtë me e definue ase me e percaktue nierin porsi një frymuer, i cilli u pergiet por-sa të giashemve të vet. Por shka është mâ plastik, definicioni i tyne ase percaktimi, qi ata apin per nieri, shkon edhe mâ pertej: ata mbrijnë me thânë se nieri është një frymuer, i cilli neper kuptim ase inteligencë të veten del mâ shtasë se shtâsa vetë. Per me justifikue një pesimizem këso dore, do marrë e analyzue nieri nder veprime të veta. Në ket mëndyrë delet në perfundimin e naltpermendun, perfundim, i cilli duket si të degradote natyren e kësajë këne, qi me arsye thirret mbreti i botës. Per pa diskutue gjatë per mbî ketë gjâ, është mirë t' ulemi në boten e fakteve edhe të kundrojmë veprimin e nierit.

Mâ së pari na vjen prej vetit me pvetë se pse nieri, i cilli neper mende e kuptim dallohet prej të gjith frymorve tjerë, nuk mundet m' u marrë vesht me ata qi janë një natyre me të? Ke per të pa tubë frymorësh, të cillt perkojnë njani me tjetrin, më sa nieri shkjepon, del jashta harmonije të paracaktueme prej natyrës edhe nuk mbrinë me i bâ të vetat mendimet e dishiret si edhe tagret, qi ka seicilli në ket botë. Mos të mendojmë se ky gjasend konstatohet vetem nder nierz të vogjel, nder nierz me një lesker kulture: jo, kjo e mbetë shihet edhe nder klasë të nalta, n' eliten intelektuale kû neper zhvillim e kulturë individualizmi i se të cillit shkon tue u shtue.

Kûr një gjâ e tillë konstatohet tjeterkund është e pamundun qi mos të shihet edhë këtë nder né. Shqyptari ka pasë do vertyte primitive e të bukura, thithë prej natyrës, të cillat e kan dallue shpesh prej popujve tjerë të këtyne kohë-

